

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

BYLOJE DĖL UAB „ERVYDA“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS ĮSTATYMO PAŽEIDIMO

2016-09-08 Nr.12R- 92

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus Felikso Petrausko (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), direktoriaus pavaduotojos Neringos Baronienės, Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio, Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės bei Teisės skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, bylų nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo bylą pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Telšių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba) 2016-06-14 Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo protokolą Nr. 63RIP-3 (toliau – Protokolas) dėl UAB „Ervyda“ (įmonės kodas 302495204, adresas – Respublikos g. 69-2, Telšiai) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2016-06-20 gavo Tarnybos 2016-06-17 raštu Nr. 63S-(63.5)-319 persiųstą Protokolą dėl UAB „Ervyda“ reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Tarnyba Protokole nustatė, jog UAB „Ervyda“ priklausančiame interneto tinklalapyje www.ekonata.lt, reklamuodama **maisto produktus**: „Peruvinės dumplūnės uogos, ekologiškos, Sveiki produktai“, „Alaus mielės EKO-MON 100 tabl.“, „Alavijų sultys, ekologiškos Ecce Vita. Maisto papildas (500 ml)“, „Altajaus margainių sėklų miltai“, „Altajaus šalto spaudimo kedrų aliejus, Sibiro flora“, „Avižų pieno milteliai, ekologiški, Eco Mil, 400g“, „Ciberžolė, ekologiška, Lebensbaum, 50 g“, „Javainių mišinys „Sali“, 250 g“, „Kviečių gemalų aliejus (100 ml) Ölmühle Solling“, „Migdolų pienas su kalciumu, ekologiškas „Eco Mil“, „Migdolų pieno milteliai be glitimo „Eco Mil 400 g“, „Moliūgų aliejus Ekstra, 100 ml“, „Šalto spaudimo kokosų aliejus“, „Tulsi čai arbata su prieskoniais, ekologiška, OrganicIndia“, „Tulsi imbiero arbata, ekologiška, OrganicIndia“, „Tulsi su brahmi, ekologiška OrganicIndia“; **maisto papildus**: „Ašvaganda, Organic India (60 kaps.)“, „B-Free (Kvėpuok laisvai) 60 kapsulių, Organic India“, „Bičių pienelis 50mg, Medicata (20 tab)“, „Jonažolė 375mg Swanson (60 kaps.)“, „Laminarija (20 tab.)“, „Lutein&Zeaxanthin „Swanson“ (60 kapsulių)“, „Cordyceps sinensis“, „Milona 1 Evalar N100“, „Propolio kapsulės, Medicata (40 kaps.)“, „Propolio lašai, Medicata“, „Raudonoji šaknis, (Krasnyjkoren), 60 tablečių“, „Ekol. Kaps. Flexibility nuo sąnarių skausmų, OrganicIndia (60 kapsulių)“, „Imunitetui, OrganicIndia (60 kapsulių)“ nurodė ir užsiminė apie žmogaus ligų gydymo ir profilaktines savybes ir apie kitas savybes, kai tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų, bei nepateikė privalomos pateikti nuorodos „Maisto papildas“. Protokole nustatyta, jog reklama buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.ekonata.lt. Protokole tikslus reklamos sklaidos laikotarpis nenustatytas.

Tarnyba Protokole nustatė, jog UAB „Ervyda“, interneto tinklalapyje www.ekonata.lt reklamuodama maisto produktą „**Peruvinės dumplūnės uogos, ekologiškos, Sveiki produktai**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingas sveikatos gerinimo savybes, naudojant sveikatingumo teiginius, kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai: „Peruvinės dumplūnės uogos priskiriamos adaptogenams – produktams, padedantiems organizmui prisitaikyti, ypač fizinio ar psichologinio streso sąlygomis, išvengiant neigiamų padarinių organizmui“;

reklamuodama maisto produktą „**Alaus mielės EKO-MON 100 tabl**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingas sveikatos gerinimo savybes, naudojant sveikatingumo teiginius, kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai: „Alaus mieles rekomenduojama vartoti tada, kai organizme trūksta baltymų: badavimas, nukraujavimas, būklė po nudegimų, greito augimo laikotarpis, intensyvus sportavimas, vegetariška mityba, nusilpusi atmintis, sveikimas po sunkių ligų, virusinės ar bakterinės žarnyno ligos, nervų sistemos ir kitos medžiagų apykaitos ligos“, „Jei vartosite ALAUS MIELES, jūsų oda bus graži, plaukai vešlūs ir niekada nelūžinės nagai“;

reklamuodama maisto produktą „**Alavijų sultys, ekologiškos Ecce Vita. Maisto papildas (500 ml)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Alavijas valo organizmą, jį stiprina ir stimuliuoja. Alavijas turi daug gydomųjų savybių, jis yra stiprus antioksidantas“, „Alavijas naudojamas žaizdoms, nudegimams gydyti, sudirgusiai, spuoguotai odai, esant skrandžio sutrikimams ir vidurių užkietėjimui, mažakraujystei, kraujuojančioms dantenoms, akių ligoms, kraujagyslių bei kvėpavimo sistemų negalavimams, sergant sloga (lašinti į nosį), stiprinti imunitetą. Turi stiprių antibakterinių savybių“;

reklamuodama maisto produktą „**Altajaus margainių sėklų miltai**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Altajaus margainių sėklų miltai rekomenduojama esant kepenų, inkstų ligoms, jų valymui nuo užteršto cheminio, sintetinio maisto“;

reklamuodama maisto produktą „**Altajaus šalto spaudimo kedrų aliejus, Sibiro flora**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Kedrų aliejumi gydomos odos ligos, silpni plaukai ir nagai“;

reklamuodama maisto produktą „**Avižų pieno milteliai, ekologiški, Eco Mil, 400g**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Avižų pieno milteliai – padeda išvengti viršsvorio; aukšto cholesterolio lygio“, „Avižos yra veiksmingas antioksidantas“, „Avižose yra vandenyje tirpių skaidulų, tarp jų beta-glukanų, kurie padeda šalinti cholesterolį ir taip mažina širdies ir kraujagyslių ligų riziką“, „Skaidulingas maistas padeda išlaikyti normalią medžiagų apykaitą, kontroliuoti cukraus kiekį kraujyje ir apetitą. Avižų skaidulos valo iš organizmo įvairius šlakus (įskaitant sunkiuosius metalus), todėl plačiai naudojamos organizmui valyti“;

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias maistines savybes, naudojant maistingumo teiginius apie ypatingas produkto savybes, nepateikus tai patvirtinančių dokumentų: „Avižos (Avena Sativa) yra išskirtinis energijos šaltinis su puikiu balansu tarp baltymų, angliavandenių ir riebalų“;

reklamuodama maisto produktą „**Ciberžolė, ekologiška, Lebensbaum, 50 g**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Ciberžolė – pagal ajurvedą kurkuma skatinti žarnyno veiklą. Pastaraisiais metais gausu literatūros, pažyminčios ciberžolės teigiamą poveikį cholesterolio balansui“;

reklamuodama maisto produktą „**Javainių mišinys „Sali“, 250 g**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Javainių mišinys „Sali“ būdamas šiuurkštus, veikia žarnų sienelės, jas „masažuoja“, suteikia atsparumo, apsaugo žarną nuo irimo produktų sukeltų nemalonių pojūčių. Kenksmingos medžiagos ir riebalai „nugramdomi“ nuo žarnyno sienelių. Skaidulų dėka, maistas geriau juda žarnynu, skrandyje išbrinksta, jį užpildo ir suteikia sotumo jausmą. Įprantame mažiau valgyti, o tai padeda lieknėti“, „gali apsaugoti nuo daugelio negalavimų: mažina cukrinio diabeto ir žarnyno vėžio riziką, stiprina nervų sistemą, gerina virškinimo ir širdies veiklą, teikia jėgų ir energijos. Skaidulinės medžiagos, patekusios į kraują, jungiasi su riebalais ir šalina juos iš organizmo. „SALI“ padeda išvengti antsvorio, mažina cholesterolio kiekį, saugo nuo akmenligės ir storosios žarnos vėžio, kojų arterijų užsikimšimo, kojų venų išsiplėtimo, tombozės. Storojoje žarnoje susidaro „kišenėlių“, esamos greičiau išnyksta. Ląsteliene valo žarnyną nuo toksinų ir šlakų, mažina puvimo bakterijų kiekį, padeda užkietėjus viduriams, spartina medžiagų apykaitą, todėl padeda atsikratyti antsvorio“;

reklamuodama maisto produktą „**Kviečių gemalų aliejus (100 ml) ÖlmühleSolling**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias maistines savybes, naudojant maistingumo teiginius apie ypatingas produkto savybes, nepateikus tai patvirtinančių dokumentų: „Naudingosios kviečių gemalų aliejaus savybės daugiausia siejamos su omega 3 riebiosiomis rūgštimis, didele koncentracija vitamino E bei biologiškai aktyviomis medžiagomis“;

reklamuodama maisto produktus: „**Migdolų pienas su kalciumu, ekologiškas, „EcoMil“ ir „Migdolų pieno milteliai be glitimo, „EcoMil 400 g**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Migdoluose gausu skaidulų – 12%, iš kurių 80% netirpiosios. Jos gerina žarnyno veiklą, teikia sotumo jausmą, kai liudija tyrimai, mažina storosios žarnos vėžio riziką. Tirpios skaidulos mažina cholesterolio bei cukraus lygį kraujyje, kas svarbu sergant širdies ligomis ir diabetu“;

reklamuodama maisto produktą „**Moliūgų aliejus Ekstra, 100 ml**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias maistines savybes, naudojant maistingumo teiginius apie ypatingas produkto savybes, nepateikus tai patvirtinančių dokumentų: „Moliūgų aliejus vienas turtingiausių cinko, reikalingo vyrams nuo gimimo iki senatvės, šaltinių“;

reklamuodama maisto produktą „**Šalto spaudimo kokosų aliejus**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Kokoso aliejus pagreitina medžiagų apykaitą, tačiau ilgai palaiko sotumo jausmą. Nerafinuotas kokoso aliejus turi daug sveikatai naudingų savybių: yra antibakterinis, antivirusinis, gerina medžiagų apykaitą, palankiai veikia širdies kraujagyslių sistemą, padeda reguliuoti svorį“;

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias maistines savybes, naudojant maistingumo teiginius apie ypatingas produkto savybes, nepateikus tai patvirtinančių dokumentų: „Kokosų aliejus yra žemo kaloringumo riebalai, todėl tinkamas norintiems suliesėti. Taip pat labai tinkamas sportuojantiems ar dirbantiems fizinių darbų“;

reklamuodama maisto produktus: „**Tulsi čia arbata su prieskoniais, ekologiška, OrganicIndia**“, „**Tulsi imbiero arbata, ekologiška, OrganicIndia**“ ir „**Tulsi su brahmi, ekologiška OrganicIndia**“, naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Tulsi čia arbata su prieskoniais, Tulsi imbiero arbata, Tulsi su brahmi mažina stresą, skatina aiškumą ir ramybę, stiprina imunitetą, tinka profilaktikai šaltu sezonu, padidina ištvermę, pagerina medžiagų apykaitą, turtinga antioksidantais“;

reklamuodama maisto papildą „**Ašvaganda, Organic India (60 kaps.)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Ašvaganda vartojama, kaip pagalbinė priemonė, esant stresui ar streso sukeltiems negalavimams, tokiems kaip artritas, bronchinė astma, skrandžio opa, diabetas, kolitas, esant radiacijos poveikiui“;

reklamuodama maisto papildą „**B-Free (Kvėpuok laisvai) 60 kapsulių, Organic India**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Debesylas, ajurvedoje naudojami plaučiams valyti, chroniškam plaučių uždegimui, astmai (įskaitant alerginę), bronchitui, kitoms kvėpavimo takų ligoms gydyti. Jis palengvina kosulį, padeda išvalyti skreplius, atstato pažeistus plaučių audinius“;

reklamuodama maisto papildą „**Bičių pienelis 50mg, Medicata (20 tab)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Bičių pienelis natūralus bičių hormonų ir vitaminų kompleksas, vartojamas kaip pagalbinė priemonė sergant lėtinėmis ir uždegiminėmis ligomis. Jis padeda atsigausti po ligos, lėtina senėjimo procesus, padeda atsinaujinti žmogaus audinių ląstelėms, sustiprina imunitetą“;

reklamuodama maisto papildą „**Jonažolė 375mg Swanson (60 kaps)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Jonažolės padeda, kai vargina įtampa ir nerimas, nemiga, dirglumas, stresas ir nuovargis. Patartina vartoti klimakteriniu laikotarpiu, palaiko širdies-kraujagyslių sistemos funkciją. Seniai pastebėta, kad vartojimo pradžioje jonažolės daro švelnų raminamąjį poveikį, vėliau pereinantį į gerą nuotaiką ir vidinį komfortą. Ilgesnis vartojimas pašalina nerimą, baimę, dirglumą, vienišumo jausmą ir nuovargį“, „jonažolės galima laikyti augaliniu antidepresantu ir vartoti esant neurotiniam sutrikimams ar klimakteriniam laikotarpiui būdingiems negalavimams. Jonažolės pasižymi stiprinančiomis, priešuždegiminėmis, antimikrobinėmis ir traukulius šalinančiomis savybėmis, skatina šlapimo išsiskyrimą, varo kirmėles. Todėl jos vartojamos, kai pasireiškia tulžies latakų ir tulžies pūslės diskinezija, hepatitas, cholecistitas, gastritas su sekretinės veiklos nepakankamumu, meteorizmas, inkstų ligos su lydymaisiais skysčių susilaikymo reiškiniais, vaikų naktinis šlapimo nelaikymas (enurezė), hipertonišką somatoforinė autoforminė disfunkcija (neurocirkuliacinė distonija). Jonažolės gerina lipidų (riebalų) apykaitos rodiklius, veikia kaip antioksidantas, todėl vartotina aterosklerozės, išeminės širdies ligos, infarkto ir insulto bei kitų širdies-kraujagyslių sistemos ligų profilaktikai“;

reklamuodama maisto papildą „**Laminarija (20 tab)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Laminarija vartojama skydliaukės ligų profilaktikai, sergant ateroskleroze (mažina cholesterolio kiekį kraujyje), sergant mažakraujyste ir trombozėmis“;

reklamuodama maisto papildą „**Lutein&Zeaxanthin „Swanson“ (60 kapsulių)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Liuteinas ir Zeaksantinas, kartu su vitaminu C, E ir beta karotinu, pasižymi antioksidaciniu poveikiu. Jie apsaugo organizmą nuo laisvųjų radikalų – molekulių, kurios rūgština ir naikina ląsteles, provokuodami įvairias ligas žalingo poveikio. Swanson Ultra Liuteinas ir Zeaksantinas padeda apsaugoti akis nuo dirbtinės ultravioletinės šviesos, tokiu būdu užkirsdami kelią vystytis kitoms akių ligoms“;

reklamuodama maisto papildą „**Cordyceps sinensis**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „maisto papildas „Cordyceps sinensis“: stiprina imuninę sistemą ir atsparumą peršalimo ligoms; efektyviai reguliuoja ir normalizuoja širdies ritmą; gerina kraujagyslių būklę, kepenų, inkstų veiklą; stiprina potenciją ir gerina kraujotaką; veikia kaip diuretikas, todėl šalina toksinus iš inkstų; sumažina pašalinius reiškinius pacientams, kuriems taikoma radioterapija ar chemoterapija; efektyviai kontroliuoja riebalų, proteino lygį, mažina riziką

susirgti vainikinių arterijų ligomis ar patirti infarktą; vyresniems žmonėms šis maisto papildas padeda spręsti tokius nusiskundimus, kaip reumatoidinis artritas, neleidžia vystytis senatvinei silpnaprotystei“;

reklamuodama maisto papildą „**Milona 1 Evalar N100**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Maisto papildas Milona 1 Evalar N100 sudėtyje esantis vaistinių augalų (saldymedžių, ajerų, raudonėlių, čiobrelėlių, ramunėlių, jonažolių, debesylų, gysločių, kraujažolių, linų sėklų) kompleksas lengvina atsikosėjimą, gerina kvėpavimą. Gali būti naudojamas kvėpavimo ligų chroniškų formų bei recidyvų profilaktikai“;

reklamuodama maisto papildus: „**Propolio kapsulės, Medicata (40 kaps.)**“ ir „**Propolio lašai, Medicata**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingas sveikatos gerinimo savybes, naudojant sveikatingumo teiginius, kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai: „Propolio lašai rekomenduojami virškinamojo trakto, ginekologinių, širdies ir kraujagyslių ligų profilaktikai ir greitesniam gijimui, paradontozės profilaktikai, dantenų susirgimų, dantų skausmo atvejais galima skalauti burnos ertmę“;

reklamuodama maisto papildą „**Raudonoji šaknis, (Krasnyjkoren), 60 tablečių**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Raudonoji šaknis“ yra biologiškai aktyvių medžiagų šaltinis, kurie turi efektyvų poveikį: esant lytinės – šlapimo sistemos ligoms, aštraus ir chroniško prostatito ir prostatos adenomos kompleksiniam gydymui“;

reklamuodama maisto papildą „**Ekol. Kaps. Flexibility nuo sąnarių skausmų, OrganicIndia (60 kapsulių)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Mišinys „Lankstumas“ didina sąnarių paslankumą, todėl mažėja raumenų spazmai, naudojamas esant reumatoidiniam artritui, peri-artritui, osteo-artritui, podagrai ir kitokiam chroniškam ar ūminiam sąnarių uždegimui“;

reklamuodama maisto papildą „**Imunitetui, OrganicIndia (60 kapsulių)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Imunitetui, OrganicIndia“ stiprina organizmo atsparumą virusinėms ir bakterinėms infekcijoms, grybeliams ir kitiems mikrobams, palengvina peršalimo ligas, gripo bei kitų viršutinio kvėpavimo trakto infekcijas. Natūralus vaistas nuo virusinio karščiavimo. Naudingas esant imuniteto funkcijos sutrikimams. Turtingas antioksidantais. Stiprus adaptogenas (padeda prisitaikyti) ir priešstresinis preparatas. Padeda sumažinti chemoterapijos ir švitinimo šalutinį poveikį, padeda sveikti esant diabetui.“;

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingas sveikatos gerinimo savybes, naudojant sveikatingumo teiginius, kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai: „Ajurvedoje Katuki tradiciškai naudojama esant chroniškoms infekcijoms, uždegimams, nusilpusiam imunitetui, nuo alergijų, atstmos, kepenų ligų bei pažeidimų“.

Tarnyba Protokole nustatė, jog maisto papildų: „Ašvaganda, Organic India (60 kaps)“, „B-Free (Kvėpuok laisvai) 60 kapsulių, Organic India“, „Bičių pienelis 50mg, Medicata (20 tab)“, „Jonažolė 375mg Swanson (60 kaps)“, „Laminarija (20 tab)“, „Lutein&Zeaxanthin „Swanson“ (60 kapsulių)“, „Propolio kapsulės, Medicata (40 kaps.)“, „Propolio lašai, Medicata“, „Raudonoji šaknis, (Krasnyjkoren), 60 tablečių“, „Ekol. kaps. Flexibility nuo sąnarių skausmų, Organic India (60 kapsulių)“ reklamoje, skleidžiamoje interneto tinklalapyje www.ekonata.lt nėra nuorodos, kad reklamuojami produktai yra maisto papildai.

Tarnyba Protokole nustatė, jog naudojant teiginius apie sveikatingumą nepateikiamas privalomas pateikti teiginys apie įvairios ir subalansuotos mitybos bei sveiko gyvenimo būdo svarbą.

Tarnyba Protokole nustatė, jog minėti teiginiai neatitinka: 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 652/2014 (OL 2014 L 189, p.1), 16 straipsnio, 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1924/2006 dėl teiginių apie maisto produktų maistingumą ir sveikatingumą (OL 2006 L 404, p. 9) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1047/2012 (OL 2012 L 310, p.36) 3 straipsnio a dalies, 5 straipsnio 1 dalies d punkto, 8 straipsnio 1 dalies, 10 straipsnio 1 dalies, 2 dalies a punkto ir 3 dalies, 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL 2011 L 304, p. 18) 7 straipsnio 1 dalies b punkto, 3 dalies ir 4 dalies a punkto, Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punkto, Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-432 „Dėl higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“ patvirtinimo“ 14 ir 15 punktų reikalavimų.

Tarnyba Protokole nustatė, kad UAB „Ervyda“ reklamoje naudojami teiginiai neatitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 4 dalies nuostatų, kurios draudžia reklamoje nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ir profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų bei maisto papildų reklamoje nepateikiama privaloma pateikti nuoroda „Maisto papildas“.

Protokole nurodyta, kad UAB „Ervyda“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą.

Protokole nurodyta, kad UAB „Ervyda“ bendradarbiavo, teikė prašomus dokumentus, ėmėsi veiksmų šalinant Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatų pažeidimus.

Protokole UAB „Ervyda“ nurodė, jog pažeidimai yra pašalinti ir teisės aktų neatitinkantys teiginiai ištrinti. Bendrovė nurodė, kad interneto tinklalapis www.ekonata.lt ir toliau yra tvarkomas arba ateityje bus uždarytas, kadangi bendrovė interneto tinklalapyje pirkėjų nebeteri.

UAB „Ervyda“ 2016-08-24 rašte nurodė, kad internetinė parduotuvė visos bendrovės apyvartos sudaro 2 proc., o reklamos mastas visiškai neskleidžiamas ir vartotojų lankomumas nesekamas. UAB „Ervyda“ nurodė, kad menka apyvarta rodo, kad internetinė parduotuvė yra nepopuliari, todėl prašo neskirti baudos ir pakonsultuoti.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, išklausiusi bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

1. Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Farmacinės veiklos įstatymo 17 straipsnio (2002-06-04 redakcija) 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ pažymėjo, kad „prekių ar paslaugų reklama – nesvarbu, ar ši

veikla yra atlygintina, ar ne – visuomet yra tiesiogiai arba netiesiogiai siekiama skatinti naudoti tam tikras prekes ar naudotis tam tikromis paslaugomis“.

Atkreiptinas dėmesys, jog reklamos požymis, išskiriantis reklamą iš kitų informacijos rūšių, yra siekis daryti asmenims poveikį jiems renkantis naudotis tam tikromis paslaugomis, skatinti juos elgtis tam tikru būdu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - daryti įtaką ekonominei elgsenai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog siekiant nustatyti, ar informacija gali būti vertinama kaip reklama, turi būti konstatuotas skatinimo tikslas, t.y. turi būti nustatyta, kad ši informacija yra ar gali būti reikšminga vartotojui, priimant sprendimą dėl produkto įsigijimo, ir tokiu būdu ja siekiama daryti įtaką ekonominei elgsenai, skatinant jį naudotis tam tikromis prekėmis ar paslaugomis ar atsisakyti tam tikrų prekių (paslaugų) naudojimo. Taigi, įstatymuose bei teismų praktikoje suformuoti du esminiai reklamos požymiai: 1) informacija turi būti susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, 2) pateikiama informacija turi skatinti įsigyti prekių ar naudotis teikiamomis paslaugomis. Iš byloje pateiktos informacijos matyti, jog maisto produktų ir maisto papildų reklama, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.ekonata.lt, susijusi su UAB „Ervyda“ vykdoma veikla ir skatina vartotojus įsigyti minėtus maisto produktus ir maisto papildus, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

2. Dėl UAB „Ervyda“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad reklamoje draudžiama nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, jeigu tokios informacijos pateikimas neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

Pažymėtina, kad kiekvienas vartotojas yra suinteresuotas gauti teisingą informaciją apie ketinamų įsigyti produktų savybes. Jei atitinkama informacija netiksli, tai gali iškreipti vidutinio vartotojo elgesį siūlomo produkto atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2005-11-17 nutartyje (adm. b. Nr. A1-931/2005) konstatavo, kad „vidutinio (paprasto) vartotojo ekonominis elgesys paprastai siejamas su bendru įspūdžiu apie prekę (jos pakuotę, prekės ženklas, bendro pobūdžio informacija apie prekės savybes, prekės kaina), neanalizuojant kiekvienos detalės. Šis principas taikytinas ir prekės reklamai“. Taigi ir UAB „Ervyda“ skleista maisto produktų: „Peruvinės dumplūnės uogos, ekologiškos, Sveiki produktai“, „Alaus mielės EKO-MON 100 tabl.“, „Alavijų sultys, ekologiškos Ecce Vita. Maisto papildas (500 ml)“, „Altajaus margainių sėklų miltai“, „Altajaus šalto spaudimo kedrų aliejus, Sibiro flora“, „Avižų pieno milteliai, ekologiški, Eco Mil, 400g“, „Ciberžolė, ekologiška, Lebensbaum, 50 g“, „Javainių mišinys „Sali“, 250 g“, „Kviečių gemalų aliejus (100 ml) Ölmühle Solling“, „Migdolų pienas su kalciumu, ekologiškas „Eco Mil“, „Migdolų pieno milteliai be glitimo „Eco Mil 400 g“, „Moliūgų aliejus Ekstra, 100 ml“, „Šalto spaudimo kokosų aliejus“, „Tulsi čai arbata su prieskoniais, ekologiška, OrganicIndia“, „Tulsi imbiero arbata, ekologiška, OrganicIndia“, „Tulsi su brahmi, ekologiška OrganicIndia“; maisto papildų: „Ašvaganda, Organic India (60 kaps.)“, „B-Free (Kvėpuok laisvai) 60 kapsulių, Organic India“, „Bičių pienelis 50mg, Medicata (20 tab)“, „Jonazolė 375mg Swanson (60 kaps.)“, „Laminarija (20 tab.)“, „Lutein&Zeaxanthin „Swanson“ (60 kapsulių)“, „Cordyceps sinensis“, „Milona 1 Evalar N100“, „Propolio kapsulės, Medicata (40 kaps.)“, „Propolio lašai, Medicata“, „Raudonoji šaknis, (Krasnyjkoren), 60 tablečių“, „Ekol. Kaps. Flexibility nuo sąnarių skausmų, OrganicIndia (60 kapsulių)“, „Imunitetui, OrganicIndia (60 kapsulių)“ reklama, kuri buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.ekonata.lt, turėtų būti vertinama pagal vidutinio

vartotojo suvokimą, kuris, skaitydamas minėtų maisto produktų reklaminius teiginius, neatskiria teiginių apie produkto savybes ir vertina šią reklamą kaip visumą. Vidutinis vartotojas, perskaitęs ar išgirdęs UAB „Ervyda“ minėtų maisto papildų ir maisto produktų reklamą, galėjo nepagrįstai susidaryti įspūdį, kad šie maisto produktai ir maisto papildai pasižymi ligų gydymo, profilaktinėmis ir kitomis savybėmis, kurių neturi, ir dėl šios priežasties būti suklaidintas.

UAB „Ervyda“, interneto tinklalapyje www.ekonata.lt reklamuodama maisto produktą **„Peruvinės dumplūnės uogos, ekologiškos, Sveiki produktai“** naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingas sveikatos gerinimo savybes, naudojant sveikatingumo teiginius, kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai: „Peruvinės dumplūnės uogos priskiriamos adaptogenams – produktams, padedantiems organizmui prisitaikyti, ypač fizinio ar psichologinio streso sąlygomis, išvengiant neigiamų padarinių organizmui“;

reklamuodama maisto produktą **„Alaus mielės EKO-MON 100 tabl“** naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingas sveikatos gerinimo savybes, naudojant sveikatingumo teiginius, kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai: „Alaus mieles rekomenduojama vartoti tada, kai organizme trūksta baltymų: badavimas, nukraujavimas, būklė po nudegimų, greito augimo laikotarpis, intensyvus sportavimas, vegetariška mityba, nusilpusi atmintis, sveikimas po sunkių ligų, virusinės ar bakterinės žarnyno ligos, nervų sistemos ir kitos medžiagų apykaitos ligos“, „Jei vartosite ALAUS MIELES, jūsų oda bus graži, plaukai vešlūs ir niekada nelūžinės nagai“;

reklamuodama maisto produktą **„Alavijų sultys, ekologiškos Ecce Vita. Maisto papildas (500 ml)“** naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Alavijas valo organizmą, jį stiprina ir stimuliuoja. Alavijas turi daug gydomųjų savybių, jis yra stiprus antioksidantas“, „Alavijas naudojamas žaizdoms, nudegimams gydyti, sudirgusiai, spuoguotai odai, esant skrandžio sutrikimams ir vidurių užkietėjimui, mažakraujystei, kraujuojančioms dantenoms, akių ligoms, kraujagyslių bei kvėpavimo sistemų negalavimams, sergant sloga (lašinti į nosį), stiprinti imunitetą. Turi stiprių antibakterinių savybių“;

reklamuodama maisto produktą **„Altajaus margainių sėklų miltai“** naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Altajaus margainių sėklų miltai rekomenduojama esant kepenų, inkstų ligoms, jų valymui nuo užteršto cheminio, sintetinio maisto“;

reklamuodama maisto produktą **„Altajaus šalto spaudimo kedrų aliejus, Sibiro flora“** naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Kedrų aliejumi gydomos odos ligos, silpni plaukai ir nagai“;

reklamuodama maisto produktą **„Avižų pieno milteliai, ekologiški, Eco Mil, 400g“** naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Avižų pieno milteliai – padeda išvengti viršsvorio; aukšto cholesterolio lygio“, „Avižos yra veiksmingas antioksidantas“, „Avižose yra vandenyje tirpių skaidulų, tarp jų beta-glukanų, kurie padeda šalinti cholesterolį ir taip mažina širdies ir kraujagyslių ligų riziką“, „Skaidulingas maistas padeda išlaikyti normalią medžiagų apykaitą, kontroliuoti cukraus kiekį kraujyje ir apetitą. Avižų skaidulos valo iš organizmo įvairius šlakus (įskaitant sunkiuosius metalus), todėl plačiai naudojamos organizmui valyti“;

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias maistines savybes, naudojant maistingumo teiginius apie ypatingas produkto savybes, nepateikus tai patvirtinančių dokumentų: „Avižos (Avena Sativa) yra išskirtinis energijos šaltinis su puikiu balansu tarp baltymų, angliavandenių ir riebalų“;

reklamuodama maisto produktą **„Ciberžolė, ekologiška, Lebensbaum, 50 g“** naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Ciberžolė – pagal ajurvedą kurkuma skatinti žarnyno veiklą. Pastaraisiais metais gausu literatūros, pažyminčios ciberžolės teigiamą poveikį cholesterolio balansui“;

reklamuodama maisto produktą „**Javainių mišinys „Sali“, 250 g**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Javainių mišinys „Sali“ būdamas šiurkštus, veikia žarnų sienelės, jas „masažuoja“, suteikia atsparumo, apsaugo žarną nuo irimo produktų sukeltų nemalonių pojūčių. Kenksmingos medžiagos ir riebalai „nugramdomi“ nuo žarnyno sienelių. Skaidulų dėka, maistas geriau juda žarnynu, skrandyje išbrinksta, jį užpildo ir suteikia sotumo jausmą. Įprantame mažiau valgyti, o tai padeda lieknėti“, „gali apsaugoti nuo daugelio negalavimų: mažina cukrinio diabeto ir žarnyno vėžio riziką, stiprina nervų sistemą, gerina virškinimo ir širdies veiklą, teikia jėgų ir energijos. Skaidulinės medžiagos, patekusios į kraują, jungiasi su riebalais ir šalina juos iš organizmo. „SALI“ padeda išvengti antsvorio, mažina cholesterolio kiekį, saugo nuo akmenligės ir storosios žarnos vėžio, kojų arterijų užsikimšimo, kojų venų išsiplėtimo, tombozės. Storojoje žarnoje susidaro „kišenėlių“, esamos greičiau išnyksta. Ląsteliena valo žarnyną nuo toksinų ir šlakų, mažina puvinio bakterijų kiekį, padeda užkietėjus viduriams, spartina medžiagų apykaitą, todėl padeda atsikratyti antsvorio“;

reklamuodama maisto produktą „**Kviečių gemalų aliejus (100 ml) ÖlmühleSolling**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias maistines savybes, naudojant maistingumo teiginius apie ypatingas produkto savybes, nepateikus tai patvirtinančių dokumentų: „Naudingosios kviečių gemalų aliejaus savybės daugiausia siejamos su omega 3 riebiosiomis rūgštimis, didele koncentracija vitamino E bei biologiškai aktyviomis medžiagomis“;

reklamuodama maisto produktus: „**Migdolų pienas su kalciumu, ekologiškas, „EcoMil“ ir „Migdolų pieno milteliai be glitimo, „EcoMil 400 g**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Migdoluose gausu skaidulų – 12%, iš kurių 80% netirpiosios. Jos gerina žarnyno veiklą, teikia sotumo jausmą, kai liudija tyrimai, mažina storosios žarnos vėžio riziką. Tirpios skaidulos mažina cholesterolio bei cukraus lygį kraujyje, kas svarbu sergant širdies ligomis ir diabetu“;

reklamuodama maisto produktą „**Moliūgų aliejus Ekstra, 100 ml**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias maistines savybes, naudojant maistingumo teiginius apie ypatingas produkto savybes, nepateikus tai patvirtinančių dokumentų: „Moliūgų aliejus vienas turtingiausių cinko, reikalingo vyrams nuo gimimo iki senatvės, šaltinių“;

reklamuodama maisto produktą „**Šalto spaudimo kokosų aliejus**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Kokoso aliejus pagreitina medžiagų apykaitą, tačiau ilgai palaiko sotumo jausmą. Nerafinuotas kokoso aliejus turi daug sveikatai naudingų savybių: yra antibakterinis, antivirusinis, gerina medžiagų apykaitą, palankiai veikia širdies kraujagyslių sistemą, padeda reguliuoti svorį“;

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias maistines savybes, naudojant maistingumo teiginius apie ypatingas produkto savybes, nepateikus tai patvirtinančių dokumentų: „Kokosų aliejus yra žemo kaloringumo riebalai, todėl tinkamas norintiems suliesėti. Taip pat labai tinkamas sportuojantiems ar dirbantiems fizinį darbą“;

reklamuodama maisto produktus: „**Tulsi čia arbata su prieskoniais, ekologiška, OrganicIndia**“, „**Tulsi imbiero arbata, ekologiška, OrganicIndia**“ ir „**Tulsi su brahmi, ekologiška OrganicIndia**“, naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Tulsi čia arbata su prieskoniais, Tulsi imbiero arbata, Tulsi

su brahmi mažina stresą, skatina aiškumą ir ramybę, stiprina imunitetą, tinka profilaktikai šaltu sezonu, padidina ištvermę, pagerina medžiagų apykaitą, turtinga antioksidantais“;

reklamuodama maisto papildą „**Ašvaganda, Organic India (60 kaps.)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Ašvaganda vartojama, kaip pagalbinė priemonė, esant stresui ar streso sukeltiems negalavimams, tokiems kaip artritas, bronchinė astma, skrandžio opa, diabetas, kolitas, esant radiacijos poveikiui“;

reklamuodama maisto papildą „**B-Free (Kvėpuok laisvai) 60 kapsulių, Organic India**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Debesylas, ajurvedoje naudojami plaučiams valyti, chroniškam plaučių uždegimui, astmai (įskaitant alerginę), bronchitui, kitoms kvėpavimo takų ligoms gydyti. Jis palengvina kosulį, padeda išvalyti skreplius, atstato pažeistus plaučių audinius“;

reklamuodama maisto papildą „**Bičių pienelis 50mg, Medicata (20 tab)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Bičių pienelis natūralus bičių hormonų ir vitaminų kompleksas, vartojamas kaip pagalbinė priemonė sergant lėtinėmis ir uždegiminėmis ligomis. Jis padeda atsigausti po ligos, lėtina senėjimo procesus, padeda atsinaujinti žmogaus audinių ląstelėms, sustiprina imunitetą“;

reklamuodama maisto papildą „**Jonažolė 375mg Swanson (60 kaps)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Jonažolės padeda, kai vargina įtampa ir nerimas, nemiga, dirglumas, stresas ir nuovargis. Patartina vartoti klimakteriniu laikotarpiu, palaiko širdies-kraujagyslių sistemos funkciją. Seniai pastebėta, kad vartojimo pradžioje jonažolės daro švelnų raminamąjį poveikį, vėliau pereinantį į gerą nuotaiką ir vidinį komfortą. Ilgesnis vartojimas pašalina nerimą, baimę, dirglumą, vienišumo jausmą ir nuovargį“, „jonažolės galima laikyti augaliniu antidepresantu ir vartoti esant neurotiniam sutrikimams ar klimakteriniam laikotarpiui būdingiems negalavimams. Jonažolės pasižymi stiprinančiomis, priešuždegiminėmis, antimikrobinėmis ir traukulius šalinančiomis savybėmis, skatina šlapimo išsiskyrimą, varo kirmėles. Todėl jos vartojamos, kai pasireiškia tulžies latakų ir tulžies pūslės diskinezija, hepatitas, cholecistitas, gastritas su sekretinės veiklos nepakankamumu, meteorizmas, inkstų ligos su lydymaisiais skysčių susilaikymo reiškiniais, vaikų naktinis šlapimo nelaikymas (enurezė), hipertonija, somatoforminė autoforminė disfunkcija (neurocirkuliacinė distonija). Jonažolės gerina lipidų (riebalų) apykaitos rodiklius, veikia kaip antioksidantas, todėl vartotina aterosklerozės, išeminės širdies ligos, infarkto ir insulto bei kitų širdies-kraujagyslių sistemos ligų profilaktikai“;

reklamuodama maisto papildą „**Laminarija (20 tab)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Laminarija vartojama skyd liaukės ligų profilaktikai, sergant ateroskleroze (mažina cholesterolio kiekį kraujyje), sergant mažakraujyste ir trombozėmis“;

reklamuodama maisto papildą „**Lutein&Zeaxanthin „Swanson“ (60 kapsulių)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Liuteinas ir Zeaksantinas, kartu su vitaminu C, E ir beta karotinu, pasižymi antioksidaciniu poveikiu. Jie apsaugo organizmą nuo laisvųjų radikalų – molekulių, kurios rūgština ir naikina ląsteles, provokuodami įvairias ligas žalingo poveikio. Swanson Ultra Liuteinas ir Zeaksantinas padeda apsaugoti akis nuo dirbtinės ultravioletinės šviesos, tokiu būdu užkirsdami kelią vystytis kitoms akių ligoms“;

reklamuodama maisto papildą „**Cordyceps sinensis**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „maisto papildas „Cordyceps sinensis“: stiprina imuninę sistemą ir atsparumą peršalimo ligoms; efektyviai reguliuoja ir normalizuoja širdies ritmą; gerina

kraujagyslių būklę, kepenų, inkstų veiklą; stiprina potenciją ir gerina kraujotaką; veikia kaip diuretikas, todėl šalina toksinus iš inkstų; sumažina pašalinius reiškinius pacientams, kuriems taikoma radioterapija ar chemoterapija; efektyviai kontroliuoja riebalų, proteino lygį, mažina riziką susirgti vainikinių arterijų ligomis ar patirti infarktą; vyresniems žmonėms šis maisto papildas padeda spręsti tokius nusiskundimus, kaip reumatoidinis artritas, neleidžia vystytis senatvinei silpnaprotystei“;

reklamuodama maisto papildą „**Milona 1 Evalar N100**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Maisto papildo Milona 1 Evalar N100 sudėtyje esantis vaistinių augalų (saldymedžių, ajerų, raudonėlių, čiobrelėlių, ramunėlių, jonažolių, debesylų, gysločių, kraujazolių, linų sėklų) kompleksas lengvina atsikosėjimą, gerina kvėpavimą. Gali būti naudojamas kvėpavimo ligų lėtinėms formoms bei recidyvų profilaktikai“;

reklamuodama maisto papildus: „**Propolio kapsulės, Medicata (40 kaps.)**“ ir „**Propolio lašai, Medicata**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingas sveikatos gerinimo savybes, naudojant sveikatingumo teiginius, kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai: „Propolio lašai rekomenduojami virškinamojo trakto, ginekologinių, širdies ir kraujagyslių ligų profilaktikai ir greitesniam gijimui, paradontozės profilaktikai, dantenų susirgimų, dantų skausmo atvejais galima skalauti burnos ertmę“;

reklamuodama maisto papildą „**Raudonoji šaknis, (Krasnyjkoren), 60 tablečių**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Raudonoji šaknis“ yra biologiškai aktyvių medžiagų šaltinis, kurie turi efektyvų poveikį: esant lytinės – šlapimo sistemos ligoms, aštraus ir lėtinio prostatito ir prostatos adenomos kompleksiniam gydymui“;

reklamuodama maisto papildą „**Ekol. Kaps. Flexibility nuo sąnarių skausmų, OrganicIndia (60 kapsulių)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Mišinys „Lankstumas“ didina sąnarių paslankumą, todėl mažėja raumenų spazmai, naudojamas esant reumatoidiniam artritui, peri-artritui, osteo-artritui, podagrai ir kitokiam lėtiniam ar ūminiam sąnarių uždegimui“;

reklamuodama maisto papildą „**Imunitetui, OrganicIndia (60 kapsulių)**“ naudojo teiginius:

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingąsias gydomąsias ar profilaktines savybes: „Imunitetui, OrganicIndia“ stiprina organizmo atsparumą virusinėms ir bakterinėms infekcijoms, grybeliams ir kitiems mikrobams, palengvina peršalimo ligas, gripo bei kitų viršutinio kvėpavimo trakto infekcijas. Natūralus vaistas nuo virusinio karščiavimo. Naudingas esant imuniteto funkcijos sutrikimams. Turtingas antioksidantais. Stiprus adaptogenas (padeda prisitaikyti) ir priešstresinis preparatas. Padeda sumažinti chemoterapijos ir švitinimo šalutinį poveikį, padeda sveikti esant diabetui.“;

- kurie suteikia vartotojui klaidinančios informacijos apie produkto ypatingas sveikatos gerinimo savybes, naudojant sveikatingumo teiginius, kurie nebuvo pateikti vertinti Europos maisto saugos tarnybai: „Ajurvedoje Katuki tradiciškai naudojama esant lėtinėms infekcijoms, uždegimams, nusilpusiam imunitetui, nuo alergijų, atstmos, kepenų ligų bei pažeidimų“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog UAB „Ervyda“ minėti produktai nėra vaistiniai preparatai, todėl jie negali būti reklamuojamas nurodant vaistinio preparato savybes. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vaistiniams preparatams taikomi reikalavimai yra nustatyti Lietuvos Respublikos farmacijos įstatyme. Šio įstatymo 2 straipsnio 50 dalis nustato, kad vaistas (vaistinis preparatas) – tai vaistinė medžiaga arba jų derinys, pagaminti ir teikiami vartoti, kadangi atitinka bent vieną šių kriterijų: 1) pasižymi savybėmis, dėl kurių tinka žmogaus ligoms gydyti arba jų profilaktikai; 2) dėl farmakologinio,

imuninio ar metabolinio poveikio gali būti vartojamas ar skiriamas atkurti, koreguoti ar modifikuoti žmogaus fiziologines funkcijas arba diagnozuoti žmogaus ligas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 5 straipsniu, vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Informacijai, įskaitant reklamą, kuri laikytina savita informacijos rūšimi ir paprastai vadinama komercine informacija, taikomas tiesos reikalavimas. Vartotojas privalo gauti teisingą informaciją apie maisto produktus, kuria remdamasis galėtų priimti sprendimus dėl maisto produktų pasirinkimo rinkoje ir jų vartojimo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog UAB „Ervyda“, reklamuodama minėtus maisto produktus ir maisto papildus vartojo teiginius, kuriais nurodė ir užsiminė apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie žmogaus ligų gydymo ar profilaktines savybes ir kitas savybes, o tai neatitiko aukščiau išdėstytų teisės aktų reikalavimų. Tuo UAB „Ervyda“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą.

3. Dėl UAB „Ervyda“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad maisto papildų reklamoje privalo būti nuoroda „Maisto papildas“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad Lietuvos higienos normos HN 17:2010 „Maisto papildai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-432, 4 punkte įtvirtintas maisto papildų apibrėžimas, kuris nustato, jog maisto papildas - maisto produktas, skirtas papildyti įprastą maisto racioną ir kuris vienas arba derinyje su kitomis medžiagomis yra koncentruotas maistinių ar kitų medžiagų, turinčių mitybinį arba fiziologinį poveikį, šaltinis.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad šalia aukščiau minimų maisto produktų, gėrimų, maisto papildų aprašymų, naudojant sveikatingumo teiginius nepateikiamas privalomas pateikti teiginys apie įvairios ir subalansuotos mitybos bei sveiko gyvenimo būdo svarbą ir nuoroda „Maisto papildas“. Atsižvelgiant į tai, jog UAB „Ervyda“ interneto tinklalapyje www.ekonata.lt skleisdė maisto papildų: „Ašvaganda, Organic India (60 kaps)“, „B-Free (Kvėpuok laisvai) 60 kapsulių, Organic India“, „Bičių pienelis 50mg, Medicata (20 tab)“, „Jonažolė 375mg Swanson (60 kaps)“, „Laminarija (20 tab)“, „Lutein&Zeaxanthin „Swanson“ (60 kapsulių)“, „Propolio kapsulės, Medicata (40 kaps.)“, „Propolio lašai, Medicata“, „Raudonoji šaknis, (Krasnyjkoren), 60 tablečių“, „Ekol. kaps. Flexibility nuo sąnarių skausmų, Organic India (60 kapsulių)“ reklamą, tačiau reklamoje nepateikė nuorodos „Maisto papildas“, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija daro išvadą, kad bendrovė nepateikė privalomos pateikti informacijos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija konstatuoja, kad UAB „Ervyda“ pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatą.

4. Dėl UAB „Ervyda“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, kad buvo pažeistos Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 4 dalies nuostatos. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija taip pat

atsižvelgė į tai, jog UAB „Ervyda“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimą padarė pirmą kartą, bei į tai, kad Protokole nėra nustatyta nukentėjusių asmenų.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė ir į tai, kad bendrovė teisės aktų neatitinkančią reklamą skleidė apie net 29 produktus bei į tai, kad maisto papildų ir maisto produktų reklama galėjo būti aktuali asmenims, sergantiems įvairiomis žmogaus organizmo sistemos ligomis, be to, reklamoje taip pat vartota teiginių apie onkologinių ligų prevenciją, todėl skleista reklama galėjo paveikti onkologinėmis ligomis sergančius asmenis, kurie itin jautriai vertina su onkologinių ligų gydymu/prevencija susijusią informaciją.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad UAB „Ervyda“ reklama buvo skleidžiama interneto tinklalapyje www.ekonata.lt, taigi pasiekiami ne regioniniu, o nacionaliniu mastu. Atsižvelgta į tai, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2011-08-11 nutartimi Nr. A492-2642/2011 konstatavo, jog informacija internete yra prieinama žymiai didesnei daliai vartotojų negu spausdintuose leidiniuose, todėl pažeidimo mastas turi būti vertinamas kaip didelis.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgė į tai, kad UAB „Ervyda“ reklama buvo skleidžiama nuo 2016-04-01 iki 2016-04-27.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančia aplinkybe laiko tai, kad UAB „Ervyda“ geranoriškai bendradarbiavo tyrimo metu.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių byloje nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5 ir 7 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 1 punkto ir 4 dalies pažeidimą skirti UAB „Ervyda“ 1000 (tūkstančio) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo nutarimo dėl baudos paskyrimo priėmimo dienos turi būti sumokėta į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas